

Rutine for saksgang ved forslag om endring i spesialistutdanningen av leger i HSØ

Prosessbeskrivelse

Innledning

Den norske modellen for spesialistutdanning av leger gir helseforetakene ansvar for planlegging og gjennomføring av utdanningsløpene for leger i spesialisering. Som ledd i formålet om kvalitet, samordning og harmonisering er det i Helse Sør-Øst opprettet spesialistutdanningsråd for hver av de 44 sykehusspesialitetene. Disse rådene har en sentral rolle i utformingen av spesialistutdanningsløpet i egen spesialitet i regionen. Det vises til mandat for de regionale spesialistutdanningsrådene¹. Med utdanningsløp menes her hvordan organiseringen av utdanningen planlegges for de enkelte spesialitetene i regionen.

Helse Sør-Øst RHF har ansvar for å sørge for at regionens behov for utdanning av spesialister til spesialisthelsetjenesten blir dekket, og at det legges til rette for helhetlige utdanningsløp for utdanningens andre og tredje del i sykehusspesialitetene på tvers av helseforetak. RHF-et har som mål at det i regionen tilbys utdanningsløp av høy kvalitet, som er dimensjonert for å møte fremtidens behov for kompetanse og antall legespesialister. På bakgrunn av RHF-ets ansvar i henhold til spesialistforskriften² og kartlegging av status for LIS-utdanningen i regionen (P/LIS-prosjektet), ser Helse Sør-Øst RHF det nødvendig å legge tydeligere føringer for hvordan endringer i organisering av spesialistutdanningen i regionen skal gjennomføres.

Saksgang for endringer i utdanningsløpet i en spesialitet

Spesialistutdanning av leger er et felt i kontinuerlig utvikling og kvalitetsforbedring i sykehusene. Faglig og teknologisk utvikling, erfaring samt organisatoriske, økonomiske og sosiale forhold vil kunne lede til innspill om behov for endringer i utdanningsløpet i de enkelte spesialiteter.

Det kan dreie seg om endringer i læringsmål, varighet på spesialiseringsperiode, kompetansekrav, dimensjonering av utdanningskapasitet i faget etc. De regionale spesialistutdanningsrådene er gjennom mandat gitt et tydelig ansvar for å initiere og gjennomføre prosess for endringer.

- Endringer kan implementeres dersom fagmiljøet på tvers av utdanningsvirksomhetene, gjennom spesialistutdanningsrådet og med forankring i lederlinjen i de respektive foretak, er enig om de foreslåtte endringene.
- Endringer i læringsmål krever en forskriftsendring, og er beskrevet i en særskilt prosess³.
- For andre endringer forutsetter implementering at endringene kan godkjennes av Helsedirektoratet gjennom oppdatering av virksomhetenes utdanningsplaner.
- I de tilfeller der det er faglige, økonomiske eller organisatoriske uenigheter om organisering og gjennomføring av spesialistutdanningen i den enkelte spesialitet, og man ikke kommer til konsensus i spesialistutdanningsrådet, må saken løftes til et høyere beslutningsnivå. Det beskrives her en prosess for videre saksgang i slike tilfeller.
- Den enkelte utdanningsvirksomhet kan ta kontakt direkte RHF-et (v/enhet for utdanning og kompetanse) dersom det ikke er hensiktsmessig å ta saken via spesialistutdanningsrådet.

¹ [026-2020-mandat -regionale-spesialitetsvise-rad-for-lis-utdanning-i-hso.pdf](#)

² [Forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for leger og tannleger \(spesialistforskriften\) - Kapittel 2. Roller og ansvar i spesialistutdanningen for leger - Lovdata](#)

³ [regutdok---endringsforslag---laringsmal-og-utdypende-tekst.pdf](#)

Prosess ved uenighet

Majoriteten av utdanningsløpene som tilbys i regionen, innebærer behov for tjeneste ved flere utdanningsvirksomheter. Virksomhetene har et felles samfunnsansvar for å utdanne legespesialister i regionen, og det er nødvendig med godt samarbeid og bevissthet omkring interessekonflikter. De regionale spesialistutdanningsrådene bør fortrinnsvis være i stand til å gjøre vurderinger av behov for endringer i utdanningsløpet i egen spesialitet, og håndtere uenigheter internt i fagmiljøet og mellom utdanningsvirksomhetene i faget. Dette fordrer at rådets medlemmer utviser god rolleforståelse og har nødvendig forankring i egen virksomhet, både faglig og administrativt. Spesialitetsrådenes medlemmer bør involvere utdanningskoordinerende overlege (UKO) i egen virksomhet.

Kriterier for behandling av saker i det regionale helseforetaket

De fleste forslag om endringer bør kunne behandles i rådet uten behov for videre prosess. Det bes om at HSØ RHF orienteres ved beslutninger om endringer i utdanningsløpene i regionen. Dersom spesialistutdanningsrådet i samarbeid med respektive linjeledelse ikke kommer til enighet, kan saken løftes for videre behandling til det regionale helseforetaket. Dette fordrer at

- saken er grundig belyst i spesialitetsutdanningsrådet i aktuelle spesialitet
- alle utdanningsvirksomheter i faget har fått mulighet til å uttale seg
- lederlinjen i alle virksomheter har vært involvert
- det er innhentet informasjon om hvordan tilsvarende forhold er løst i andre regioner
- RegUt HSØ har blitt involvert for innspill og dialog om mulige løsninger

Rådets leder er ansvarlig for at alle punkter er gjennomført.

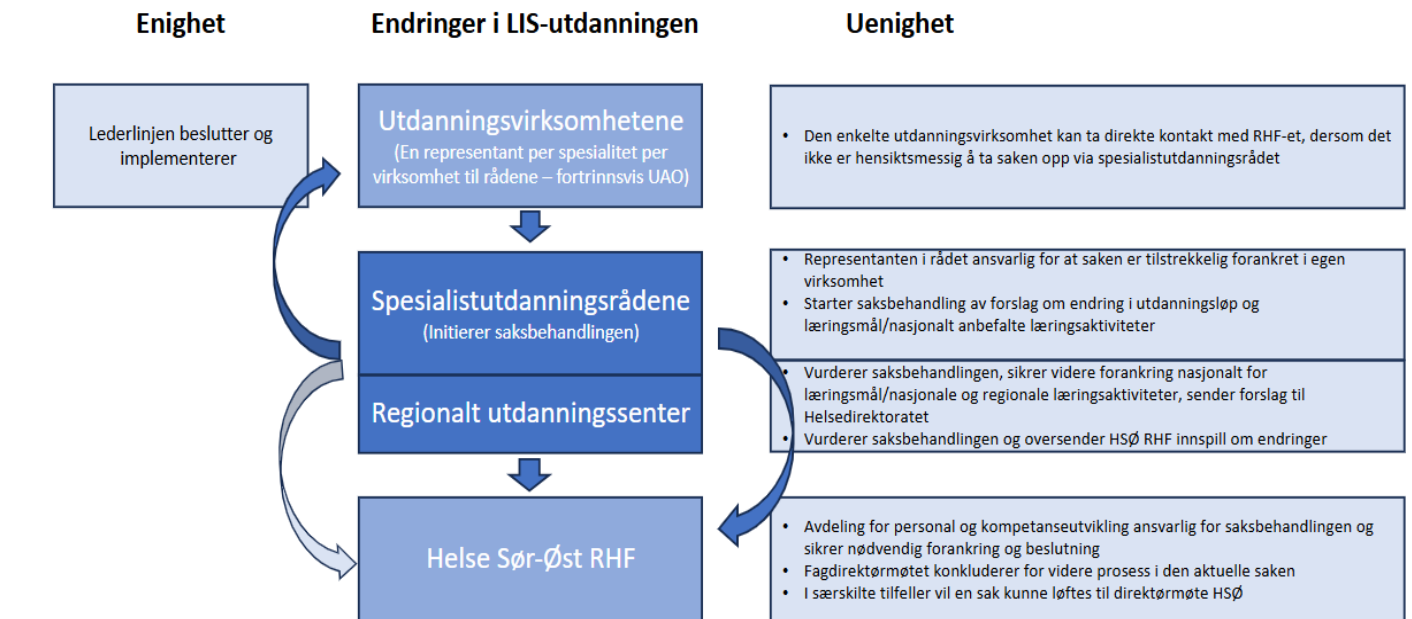
Saksgang

Dersom kriteriene over er oppfylt, og det fortsatt foreligger uenighet, sendes forslaget til endring via RegUt HSØ til RHF-et. I de tilfeller hvor en sak løftes til RHF-et, vil enhet for utdanning og kompetanse være saksbehandler og ansvarlig for at relevante avdelinger i RHF-et involveres for å sikre en helhetlig vurdering av saken og vurderer om endringer kan gjennomføres uten ytterligere forankring eller om det må saksbehandles videre i linjen. Ved behov for ytterligere saksbehandling vil enhet for kompetanse og utdanning forberede og oversende saken til regionalt fagdirektørmøte. De saker som løftes til RHF-et forventes hovedsakelig å kunne ferdig saksbehandles i det regionale fagdirektørmøtet. Fagdirektørmøtet konkluderer for videre prosess i den aktuelle saken. I særskilte tilfeller vil kan saken eventuelt oversendes regionalt direktørmøte for ordinær prosess i foretaksgruppen.

Konklusjon formidles fra PKU/HSØ RHF til RegUt og det regionale spesialistutdanningsrådet.

Prosess kan illustreres slik:

Prosess for endringer

Mal for saksfremlegg til det regionale helseforetaket

HELSE SØR-ØST	
Spesialitet:	Dato:
Navn og rolle på involverte i prosessen:	
Kort redegjørelse av saken: <ul style="list-style-type: none">- hvilke endringer er foreslått- begrunnelse for forslag om endring	
Antatte konsekvenser av foreslåtte endringer: <ul style="list-style-type: none">- fordeler- ulemper	
Hva består uenighetene i:	
Mulige alternative løsninger: <ul style="list-style-type: none">- fordeler- ulemper	
Annen relevant informasjon RHF-et bør være kjent med: <ul style="list-style-type: none">- innebærer endringen behov for endring av eksisterende samarbeidsavtale mellom virksomhetene?	
Forslag til konklusjon:	